

Overordnet analyse og plan for selskapskontroll for perioden 2016– 2019

Moss kommune

Østfold kontrollutvalgssekretariat ØKUS

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	3
2. Generelt om risiko- og vesentlighet	5
2.1 Metode.....	6
2.2 Kommunens Eiermelding	6
2.3 Kommunens eierinteresser etter § 80 i kommuneloven	8
3. Prioritering og gjennomføring for planperioden 2016 – 2019	8
3.1 Prioritering av selskaper for planperioden 2016 - 2019.....	8
3.2 Kontrollretning.....	10
3.3 Rapportering av eierskapskontrollen.....	11
3.4 Delegering til kontrollutvalget	11
4. Vedlegg	12
Østfold Energi AS	12
Østfold Interkommunale Arkivselskap IKS	13
Krisesenteret i Moss IKS.....	14
MOVAR IKS.....	15
Østfold kommunerevisjon IKS.....	16
Personalpartner AS.....	17
Alarmsentral Brann Øst AS.....	18
Driftsassistansen i Østfold IKS	19
Inspiria AS.....	20
Østfold kontrollutvalgsekretariat (§ 27)	21
Østfold Interkommunale Utvalg mot Akutt forurensing (§ 27)	22

1. Innledning

I kommunal sektor er det blitt mer og mer vanlig å organisere deler av tjenesteproduksjonen i fristilte selskap, foretak, stiftelser og lignende. Kommunal sektor kan velge å organisere sin virksomhet på flere måter der de mest nærliggende er.

- Som kommunalt foretak etter kommunelovens kapittel 11.
- Som interkommunalt samarbeid etter kommunelovens § 27 uten at det er eget rettssubjekt.
- Som interkommunalt samarbeid etter kommunelovens § 27 det er eget rettssubjekt.
- Som interkommunalt selskap.
- Som aksjeselskap.

Selskapsorganisering kan gi styringsmessige utfordringer for kommunestyret som er den øverste beslutningstaker. I tillegg reiser det spørsmål i forhold til tilsyn og kontroll med denne type organisering av virksomheten. Det faktum at en oppgave som tidligere lå innenfor forvaltningen er organisert inn i et utenforliggende selskap, bør ikke i seg selv føre til mindre tilsyn og oppfølging av kontroll- og tilsynsorganet i kommunen. Tvert om, det kan være nødvendig med en økning i oppfølging og koordinering da den ligger utenfor det tradisjonelle forvaltningsorganet.

Fra 2005 har kontrollutvalget vært pålagt å utarbeide en plan for selskapskontroll for å føre kontroll med kommunens eierinteresser. Etter § 13 første ledd i forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner skal det;
”(..) minst en gang i valgperioden utarbeides plan for gjennomføring av selskapskontroll. Dette skal skje senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert”.

Fra 2013 har det kommet et nytt tillegg i § 13, annet ledd som lyder;

«Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene.»

Videre i forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 14 skal kontrollutvalget;

”(...) påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll). Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon, jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner kap. 3.”

Selskapskontrollen er knyttet til å kontrollere at den som utøver kommunens eierinteresser, utøver denne myndighet på det vis som er fastsatt i det aktuelle lovverket, først og fremst aksjeloven, lov om interkommunale selskaper og for samarbeid etter kommunelovens § 27.

I kontrollen inngår også en vurdering av om den som utøver eierinteressene, gjør dette i samsvar med kommunens vedtak og forutsetninger for forvaltningen av kommunens eierinteresser. I siste instans er det bystyret som har det overordnede ansvaret for at kommunen har en forsvarlig selskapsforvaltning.

Som det fremgår av forskriftens § 14 kan selskapskontroll romme ulike former av kontroller, henholdsvis eierskapskontroll og

forvaltningsrevisjon av selskap. Det kan også gjennomføres selskapskontroller som

kombinerer elementer fra de to nevnte formene.

Eierskapskontroll er den obligatoriske delen av selskapskontroll og involverer å kontrollere hvordan kommunen forvalter sine eierskap.

Ved gjennomføring av forvaltningsrevisjon av disse selskapene kan en blant annet vurdere selskapets økonomi, ressursbruk, regeletterleving og måloppnåelse ut fra kommunale vedtak og føringer.

Overgangen mellom disse to formene for selskapskontroll kan være glidende.

I Kontrollutvalgsboken¹ blir dette illustrert med følgende figur. 1

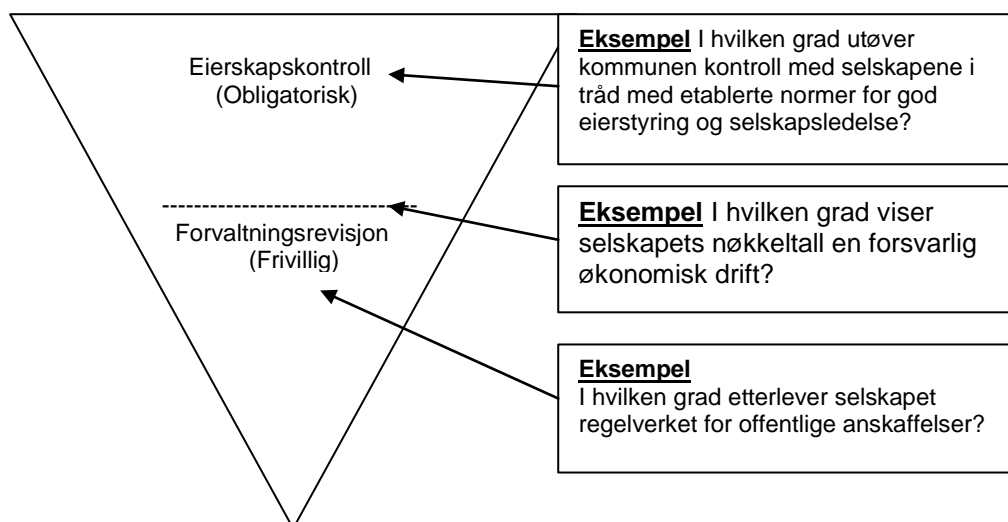

Fig. 1

Som det fremgår i tabell 1. og tabellen under, kan selskapskontroll deles inn i en obligatorisk del og en frivillig del:

Selskapskontroll	
<p>Obligatorisk eierskapskontroll -</p> <p>Kontroll med forvaltningen av kommunen sine eierinteresser i selskapet.</p>	<p>Valgfri forvaltningsrevisjon –</p> <p>Systematisk vurdering av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkning ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger.</p>

Tabell 1.

¹ Kontrollutvalgsboken, utgitt av Kommunal- og regionaldepartementet 2011

Obligatorisk eierskapskontroll kan bestå av følgende deler:

- Kontroll med at virksomheten drives innenfor rammene av kommunen sine vedtak og forutsetninger, og i henhold til lover og regler.
- Vurdering av den enkelte virksomhet sett fra et eierperspektiv, herunder eventuelle krav til egenkapital og avkastning, overordnet regnskapsanalyse og gjennomgang av budsjett.
- Andre forhold som vedrører eier som rapportering, opplæring, administrativ oppfølging osv.

Dersom kommunen har oppnevnt medlemmer til styret i selskapet, kan det også være aktuelt å vurdere hva slags rolle disse har for å sikre at selskapet drives innenfor bystyrets forutsetninger og engasjement i selskapet.

Forvaltningsrevisjon er valgfri og således ikke en obligatorisk del av selskapskontrollen. I de tilfeller der det er nødvendig å gjennomføre en forvaltningsrevisjon, er hensikten å gi bystyret relevant informasjon om selskapet.

Innsynsrett

Innsynsretten til kommunen i selskapene som kommunen har eierskap i er regulert av kommuneloven § 80, som omhandler hvilke selskaper kontrollutvalget og kommunens revisor har full innsynsrett i. Det kommer fram av § 80, 1. ledd at innsynsretten er avgrenset til:

- interkommunale selskaper (IKS),
- aksjeselskap kommunen eier alene eller aksjeselskap kommunen eier sammen med andre kommuner eller fylkeskommuner, heleide datterselskap til overnevnte selskaper.
- samarbeid etter kommunelovens § 27.

Det betyr i realiteten at aksjeselskaper som har innslag av private aksjonærer på eiersiden i utgangspunktet ikke er omfattet av selskapskontroll. I så fall må dette avtales særskilt, eventuelt innarbeidet i selskapets vedtekter.

2. Generelt om risiko- og vesentlighet

Frem til 2013 har det ikke vært et krav i lovverket om å gjennomføre en overordnet analyse knyttet til plan for selskapskontroll, men Kommunal- og regionaldepartementet har nå vedtatt å inkludere dette kravet i kontrollutvalgsforskriften § 13 andre ledd. Departementet skriver i sitt «Høringsnotat om endringer i kommunelova og enkelte andre lover (eigenkontrollen i kommunene m.m.)» at:

«En overordna analyse kan være tjenlig for å sikre et best mulig grunnlag for å prioritere kva for selskap, selskapsformer eller bransjer som skal kontrolleres. Departementet foreslår derfor ei ny andre setning i kontrollutvalgsforskriften § 13 andre ledd:

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorar og med de ulike selskapene.»

Risiko- og vesentlighetsanalyse er et verktøy for å velge ut relevante selskaper og områder for selskapskontroll. Følgende kriterier for vesentlighetsanalysen, som kan være til hjelp når kontrollutvalget skal prioritere hvilke selskaper som skal være gjenstand for selskapskontroll:

- Selskap som er heleide av kommunen

- Selskap der kommunen har omfattende eierinteresser i tall på aksjer (flertall) eller stor økonomisk del i forhold til aksjekapital
- Selskap som har et samfunnsmessig ansvar
- Selskap som har direkte tjenestetilbud til kommunens innbyggere
- Selskap som leverer virksomhetskritiske tjenester til kommunen

I forhold til risiko er det spesielt disse forholdene som bør vurderes:

- At selskapet ikke driver i tråd med kommunestyrets vedtak og forutsetninger (eierskapsmeldingen m.m),
- At selskapet ikke driver i tråd med selskapets vedtekter (formålparagrafen), gjeldende lover og regler, og på en økonomisk forsvarlig måte.
- Økonomisk tapspotensiale for kommunen (kommunal garanti)
- Etikk og omdømme
- Tidligere gjennomførte eierskapskontroller – resultat av disse.
- At det tidligere er avdekket risikoforhold i selskapet

2.1 Metode

Utarbeidelse av dette plandokumentet ble gjennomført i løpet av oktober 2015.

Dokumentanalysen bygger på en gjennomgang av kommunens eierskapsmelding, selskapenes nettsider, selskapenes årsmeldinger, kommunale dokumenter, kommunens nettsider samt Proff.no

I tillegg er erfaringer med tidligere eierskapskontroller lagt til grunn i analysearbeidet. For Moss kommune sin del er det gjennomført 7 eierskapskontroller i

perioden 2006 - 2014. Følgende selskap er tidligere behandlet i kontrollutvalget og bystyret:

- Østfold Energi AS – 2006
- MOVAR IKS – 2008
- MASVO AS - 2009
- Østfold kommunerevisjon IKS – 2011
- Krisesenteret i Moss IKS – 2012
- Driftsassistansen i Østfold (DAØ) IKS – 2013
- Alarmsentralen Brann Øst AS - 2014

I tillegg er det gjennomført en forvaltningsrevisjon i MOVAR IKS i 2013/14

Andre selskaper Moss kommune har eierinteresser i, og som har blitt kontrollert av andre eierkommuner av selskapet er følgende:

- Inspiria AS (2013 og 2014)

2.2 Kommunens eiermelding

Bystyret i Moss vedtok den 13.12 2010 i sak 093/10 ”Eierskapsmelding Moss kommune”. Eiermeldingen er sist oppdatert 11.09 2015.

Ordførers forord til eiermeldingen beskriver hensikten med eiermeldingen.

«Kommunesektoren har lange tradisjoner med å etablere selskaper. Moss kommune er ikke blant de kommunene i Norge som deltar i flest selskaper på eiersiden, men like fullt har Moss kommune fire kommunale foretak og eierandeler i flere selskaper sammen med andre kommuner og/eller private. Bystyret har imidlertid vært tydelig på at det ikke skal etableres flere interkommunale selskap uten at dette er godt begrunnet.

Selskapsorganisering er et virkemiddel for utøvelse av tjenesteproduksjon.

Begrunnelsen for å organisere kommunale tjenester i foretak og selskaper er ulik ut fra tjenestens innhold, lovgiving på tjenesteområdet samt den tiden man lever i. Som eksempel på hvorfor Moss kommune har etablert selskaper kan nevnes:

- *Ønske om å utføre tjenesten på en mer effektiv måte gjennom kortere beslutningsveier.*
- *Behov for økt fokus på fag.*
- *Klart skille mellom bestiller og utfører av tjenesten.*
- *Samarbeid med andre kommuner for å kunne dele kostnadene på flere.*

God eierstyring forutsetter at Moss kommune utøver sitt eierskap innenfor de juridiske rammene som regulerer selskapene og de kommunale foretakene. Moss kommunes Eiermelding skal bidra til at kommunen fremstår som en ryddig, tydelig og samfunnsansvarlig eier. Med utgangspunkt i Eiermeldingen skal Moss kommune utøve eierskap fundamentert i godt politisk arbeid overfor selskaper og kommunens kommunale foretak. Gjennom Eierforum holder vi tettere dialog med de ulike selskapene vi eier. Det er viktig å klargjøre de kommunale foretakenes rolle som en adskilt del av Moss kommunes administrasjon. Eiermeldingen har derfor et eget kapittel om roller, oppgaver og ansvar relatert til kommunens kommunale foretak.

Eiermeldingen gir videre en kortfattet beskrivelse av roller, oppgaver og ansvar i relasjon til kommunens selskaper. Her beskrives bl.a. hvordan de folkevalgte i Moss kommune ønsker å forvalte sitt eierskap i dag og angir prinsipper for hvordan Moss kommune skal bli en bedre og mer strategisk eier av selskaper i fremtiden.

Moss kommunes eierstyring skal fokusere på integritet og god etisk utøvelse av den

politiske eierrollen. Denne Eiermeldingen skal være et tverrpolitisk dokument som bidrar til å gjøre Moss kommunes eierutøvelse mer åpen og effektiv til det beste for alle innbyggerne i Moss kommune i dag og for fremtiden».

Eiermeldingen har derfor et eget kapittel om roller, oppgaver og ansvar relatert til kommunens kommunale foretak. Disse selskapene er organisert som aksjeselskap, IKS eller selskaper etter kommuneloven § 27

Eiermeldingen gir videre en kortfattet beskrivelse av roller, oppgaver og ansvar i relasjon til kommunens selskaper. Her beskrives bl.a. hvordan de folkevalgte i Moss kommune ønsker å forvalte sitt eierskap i dag og angir prinsipper for hvordan Moss kommune skal bli en bedre og mer strategisk eier av selskaper i fremtiden - alene eller sammen med andre.

Eiermeldingen beskriver de aktuelle organiseringsformene ved selskapsetablering og i del 2 er informasjon om alle selskapene Moss kommune deltar i inntatt.

Vedrørende bystyrets tidligere vedtak om eier-dag, inviterte Bystyret i Moss (april 2012) følgende selskaper til eier-dag til generell orientering:

- Østfoldmuseene
- Østfold Energi
- Movar IKS

Bystyret vedtok i juni 2012 at det opprettes et Eierforum med det formål å utøve den fremtidige håndteringen av kommunens eierskap i selskapene. Eierforumet består av ordfører, varaordfører, en gruppeleder og økonomisjef som sekretær.

I tillegg til årlige Eierdag legges årsmeldingene for de ulike selskaper fram sine årsrapporter/årsregnskap for bystyret som referatsaker.

2.3 Kommunens eierinteresser etter § 80 i kommuneloven

Som nevnt i kapitel 1 er det kun heleide kommunale/fylkeskommunale aksjeselskaper, interkommunale selskap og kommunelovens § 27 samarbeid som er omfattet av selskapskontrollen, jfr kommunelovens § 80. For Moss kommune er følgende selskap omfattet av selskapskontrollen:

- Østfold Energi AS
- Østfold kommunerevisjon IKS
- Driftsassistansen i Østfold IKS
- MOVAR IKS
- Personalpartner AS (tidligere MASVO AS)
- Krisesenteret i Moss IKS
- Østfold interkommunale Arkivselskap IKS
- Alarmsentralen Brann Øst AS
- Inspiria AS
- Østfold Interkommunale Utvalg mot Akutt forurensing (§ 27 samarbeid)
- Østfold kontrollutvalgssekretariat (§ 27 samarbeid)

For Moss kommunes del er det i vedlegget til planen vist tabeller over selskaper, eierandeler/total aksjekapital, eiersammensetningen og kommunes andel. I tillegg gis en generell informasjon om det enkelte selskap, generell/spesifikk fokusområder fra Eiermeldingen og funn for tidligere gjennomført eierskapskontroll.

3. Prioritering og gjennomføring for planperioden 2016 – 2019

3.1 Prioritering av selskaper for planperioden 2016 - 2019.

I den overordnede analysen og plan for gjennomføring av selskapskontrollen prioriteres selskap ut fra følgende kriterier:

- Selskap som er heleide av kommunen
- Selskap der kommunen har omfattende eierinteresser i tall på aksjer (flertall) eller stor økonomisk del i forhold til aksjekapital
- Selskap som har direkte tjenestetilbud til kommunens innbyggere
- Om selskapet tidligere har vært gjenstand for eierskapskontroll

Selskaper som tidligere har vært gjenstand for eierskapskontroll, er vurdert på nytt. Vi viser til fakta-ark om det enkelte selskap (vedleggene) hvor det er gjort en gjennomgang og vurdering av selskapet om hvilke faktorer som kan påvirke risikoen eller forhold som reduserer risikoen. Nederst i den enkelte tabell gis en kort oppsummering om aktualitet. Det er denne oppsummeringen som er tatt inn i den forenklete tabell 2. På denne måten blir det enklere å forta en prioritering.

Selskap	Tidligere kontrollert		Lav aktualitet	Middels aktualitet	Høy aktualitet
	Ja	Nei			
Østfold Energi AS	x				
MOVAR IKS	x				
Østfold kommunerevisjon IKS	x				
Østfold interkommunale Arkivselskap IKS		x			
Krisesenteret i Moss IKS	x				
Personalpartner AS	x				
Østfold Interkommunale Utvalg mot Akutt forurensing (§ 27)		x			
Inspiria AS	x ²				
Alarmsentralen Brann Øst AS	x				
Driftsassistansen i Østfold IKS	x				
Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS (§ 27 samarbeid)		x			
Mosseregionen Næringsutvikling AS		x			

Tabell 2.

² Tidligere kontrollert av Fylkesrevisjonen

På bakgrunn av vurderingen anbefales det at først og fremst å gjennomføre eierskapskontroll på de selskaper det ikke tidligere er gjennomført kontroll på. I tillegg bør de selskaper som har middels aktualitet settes opp som påfølgende selskaper.

Det kan forventes at det gjennomføres to til tre eierskapskontroll per planperiode. Det vil i så fall bety at inntil tre selskaper som det ikke tidligere er gjennomført kontroll på vil kunne gjennomføres i planperioden. Det kan være praktisk å legge til de selskapene som er under kategorien middels aktualitet inn i planen som en reserve og eventuelt overføres til neste planperiode.

Valg av selskaper for planperioden 2016 – 2019:

Selskap	Prioritering I
Mosseregionen Næringsutvikling AS	x ³
Østfold interkommunale Arkivselskap IKS	x
Østfold Interkommunale Utvalg mot Akutt forurensing	x
Østfold kontrollutvalgssekretariat	x

Tabell 3.

3.2 Kontrollretning.

Selskapskontrollen skal omfatte obligatorisk eierskapskontroll. Utførelsen skjer i henhold til ”Veileder for gjennomføring av

³ Generalforsamlingen i Mosseregionens Næringsutvikling AS har etter ønske fra Moss kommune (eierandel på 17,2 %) vedtatt endring i sin selskapsavtale slik at kommunen skal ha innsynsrett i tråd med Kommunelovens § 80.

Av den grunn ønsket kontrollutvalget at Mosseregionens Næringsutvikling AS blir gjenstand for en eierskapskontroll i planperioden 2016 – 2019. dette ble vedtatt i bystyret 4.4 2016.

eierskapskontroll”, utarbeidet av Norges Kommunerevisor forbund (NKRF). Innretningen på kontrollen vil bli videreført slik den også framsto i den forrige planperiode, med følgende hovedpunkter:

- Eiermelding/eierstrategier
 - Følge opp spesifikke føringer som er gitt for det enkelte selskap, for eksempel avkastningskrav og kvalitetskrav
 - Oppfølging av rapportering til eier (politiske organer)
 - Opplæring av styremedlemmer (kompetansefremmede tiltak)
 - Etikkreglement (eks. tiltak mot sosial dumping og antikorrupsjonsarbeid) og styreinstruks
 - Retningslinjer for miljøvennlig drift
- Selskapets vedtekter/selskapsavtalen
 - Kontrollere generelle og spesielt spesifikke føringer er gitt i vedtektene/selskapsavtalen
- Selskapets formålparagraf
 - Er denne klar og tydelig på selskapets oppgaver
- Styret – følges lovverkets bestemmelser
 - antall styremøter,
 - økonomisk rapportering - periodisk
 - Saker til behandling - riktig organ?
- Kjønnfordeling – krav
- Generalforsamling/representantskap – lovverkets bestemmelser
 - Lovpålagte saker (minimum) til behandling

- Økonomisk analyse/utvikling av selskapet de siste 3 år
 - Fokus på driftsresultat – gjeldssituasjonen - egenkapitalen

I tillegg kan det iverksettes forvaltningsrevisjon. Resultatet av eierskapskontrollen kan være avgjørende for om det skal iverksette forvaltningsrevisjon. Ved gjennomføring av forvaltningsrevisjonen skal dette underlegges de eksisterende bestemmelser om gjennomføring av forvaltningsrevisjon (RSK 001 Standard for FR). Det er kommunens valgte revisor/eventuelt andre revisorer som skal gjennomføre denne type revisjon. Ved iverksettelse av forvaltningsrevisjon skal dette innarbeides i plan for forvaltningsrevisjon for perioden.

3.3 Rapportering av eierskapskontrollen.

I henhold til Forskrift om kontrollutvalg, er det kontrollutvalget selv som avgjør hvor ofte kontrollutvalget skal rapportere om gjennomført selskapskontroll til bystyret. (jf

merknader til § 15 i forskrift om kontrollutvalg).

Generelt vil rapportering fra kontrollutvalget til bystyret i Moss skje gjennom en årlig rapport som kalles ”Årsrapport for kontrollutvalget”. I den årlige rapporten vises kontrollutvalgets aktivitetsnivå, revisjonens rapporteringer, resultater av forvaltnings revisjonsprosjekter og eierskapskontroller.

Eierskapskontrollene blir fortløpende rapportert til bystyret.

3.4 Delegering til kontrollutvalget

Plan for gjennomføring av selskapskontroll skal etter forskrift om kontrollutvalg § 13,2 vedtas av bystyret. Etter samme forskrift kan bystyret delegere til kontrollutvalget å vurdere eventuelle behov for endringer i planen i planperioden.

4. Vedlegg

Østfold Energi AS

Østfold Energi AS	
Eierandel: 7,14 %	<p>Østfold Energi AS er en energiprodusent med utviklingsambisjoner og arbeider systematisk med å utvikle sine aktiviteter innenfor fornybar energi. Selskapets kjernevirksomhet er i dag kraftproduksjon og varmeproduksjon. Selskapet er medeier i vindkraftanlegg og engasjert i naturgassutvikling på Østlandet. Østfold Energi AS selger ikke strøm til husholdning eller næring, og selskapet driver ikke nettvirksomhet.</p> <p>Selskapet har egne vannkraftverk i Indre Sogn og i Østfold. I tillegg eier Østfold Energi kraftverkene Siso og Lakshola i Nordland sammen med Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk (NTE). Selskapet har stor utviklingsaktivitet på nye vindkraftprosjekter, og er medeier i vindkraftparken Mehuken i Sogn og Fjordane og Kvalheim Kraft som driver Mehuken vindpark i Vågsøy kommune i Sogn og Fjordane. Selskapet er også medeier i Midtfjellet Vindkraft AS som bygger Hordalands første vindpark. Østfold Energi eier fire varmesentraler i Østfold.</p>
Nøkkelpunkter	
<ul style="list-style-type: none">• Industrielt formål• Delt eierskap med flere andre kommunale eiere samt fylkes kommunen• Meget stor økonomisk verdi• Betydelig årlig utbytte fra selskapet <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2006. Anbefalte forbedringer gitt i rapporten:</p> <ul style="list-style-type: none">• At eiermelding etableres• rapportering til bystyret• fokus på opplæring av nyvalgte styremedlemmer	
Spesifikk vurdering/fokusområder hentet fra kommunens eiermelding	
<p>I kommunens eiermelding vises det til Se aksjonæravtalen for felles eierstrategi. Utover det er det ikke gitt konkrete anbefalinger til endringer.</p>	
<p>Vurdering for planperioden 2016 - 2019: Østfold Energi AS er et veldrevet selskap, hvorav eierskapskontrollen ikke avdekket mangler vedrørende selve eiers utøvelse i selskapet. Tidligere anbefalte forhold vedrørende kommunen, er blitt fulgt opp. Det som eventuelt kan tale for å gjennomføre ny eierskapskontroll er at det er snart 10 år siden sist kontroll.</p> <p>Aktualitet: middels.</p>	

Østfold Interkommunale Arkivselskap IKS

ØSTFOLD INTERKOMMUNALE ARKIVSELSKAP IKS	
Eierandel: 6,3 %	
Nøkkelpunkter	
<ul style="list-style-type: none">• Samfunnsmessig formål/funksjon	<p>Østfold interkommunale arkivselskap IKS har som formål å medvirke til at eldre arkiver blir tatt vare på, ordnet, katalogisert og gjort tilgjengelige for offentlig virksomhet, forskning og andre administrative og kulturelle formål. Bistå kommunene/fylkeskommunen i arbeidet med å utvikle gode og rasjonelle rutiner for dokumenthåndtering og arkivskapende virksomhet. Drive informasjons- og opplæringsvirksomhet i arkivfaglige spørsmål.</p> <p>IKA Østfold er et interkommunalt selskap, organisert etter Lov om interkommunale selskaper. Selskapets fulle navn er Østfold interkommunale arkivselskap IKS. Selskapet har 17 deleiere. Selskapets finansieres ved årlig eiertilskudd basert på folketallet. Dette eiertilskuddet er med på å dekke daglig drift av selskapet og arkivfaglige tjenester til eierne. Siden oppstarten av selskapet i 2002 har det vært et mål å få etablert et arkivdepot i Østfold. Da det kom nye og strengere regler for oppbevaring av eldre arkiver, var det mest økonomisk gunstig å få til et felles arkivdepot i Østfold. Dette er nå realisert i et nybygg som oppfyller alle kravene som lovverket stiller. 27. november 2014 åpnet det interkommunale arkivet offisielt.</p>
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra eiermelding
	Ingen spesielle føringer til selskapet er nevnt i kommunens eierskapsmelding.
Vurdering for planperioden 2016 - 2019: Det er ikke tidligere gjennomført eierskapskontroll for dette selskapet og vi har lite kjennskap til selskapet. Av den grunn og at kommunen har vært deleier siden 2002 anbefales det å gjennomføre eierskapskontroll i planperioden 2016 – 2019.	
Aktualitet: høy	

Krisesenteret i Moss IKS

KRISESENTERET I MOSS IKS	
Eierandel: 53,84 %	<p>Tidligere (før 2008) var Krisesenteret drevet som en frivillig organisasjon. Hovedkontoret er lokalisert i Moss kommune. Selskapet skal dekke krisesentertilbudene i eierkommunen, og er et hjelpetilbud for kvinner og deres barn som opplever ulike former for vold og mishandling i sin hverdag.</p> <p>I henhold til selskapets hjemmeside tilbyr Krisesenteret blant annet:</p> <ul style="list-style-type: none">• Døgnåpen telefon (råd, støtte, veiledning)• Midlertidig botilbud (sikkert oppholdssted, samtaler, praktisk bistand mm)• Dagsamtaler for brukere som ikke har behov for å bo på senteret, både til kvinner og deres barn.• Formidler kontakt med øvrig hjelpeapparat (advokat, NAV, lege, osv)• Foreldreveiledning til voldsutsatte kvinner med barn• Samtaler og oppfølging av brukere etter utflytting• Nettverksgrupper med tidligere beboere <p>.</p>
Nøkkelpunkter	
<ul style="list-style-type: none">• Samfunnsmessig formål/funksjon• Svak økonomi/egenkapital i selskapet <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2012.</p> <p>Anbefalte forbedringer gitt i rapporten:</p> <ul style="list-style-type: none">• oppdatere selskapets vedtekter § 7.	
Spesifikk vurdering/fokusområder fra eiermelding	
Ingen spesielle føringer til selskapet er nevnt i kommunens eierskapsmelding.	
Vurdering for planperioden 2016 - 2019: Gjennomført eierskapskontroll i 2012. påpekte forhold er rettet etter kontroll. Helhetsinntrykket av selskapet er at det er profesjonelt driftet og at formål og drift er i samsvar. Det anbefales ikke å gjennomføre eierskapskontroll i planperioden 2016 – 2019.	
Aktualitet: lav.	

MOVAR IKS

MOVAR IKS	
Eierandel: 46 %	
Nøkkelpunkter	
<ul style="list-style-type: none">• Samfunnmessig formål• God økonomi/egenkapital i selskapet <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2007 og forvaltningsrevisjon i 2013/2014</p> <p>I eierskapskontroll ble det gitt følgende anbefalinger:</p> <ul style="list-style-type: none">• at foretakets virksomhet tydeliggjøres i vedtektene/selskapsavtalens formålsparagraf.• at kommunen eventuelt utarbeider en eiermelding slik at eierstrategien for selskapet synliggjøres og at eierens målsetting med selskapet blir klart definert• styret i MOVAR IKS gjennomfører egnevaluering av sitt eget arbeid, som beskrevet i styrets instruks punkt 6.	<p>MOVAR IKS er opprettet for å ivareta produksjon av drikkevann, rensing av avløpsvann, innsamling og sluttbehandling av husholdningsavfall samt brannrednings- og feiertjenester i henhold til eierkommunenes behov. Disse virksomhetsområdene avregnes til selvkost.</p> <p>Selskapet kan utnytte ledig kapasitet og kompetanse i en naturlig forlengelse av primærvirksomheten. Slik virksomhet må ikke på noen måte være i konflikt med hovedformålet.</p> <p>MOVAR IKS kan inngå samarbeidsavtaler med andre og/eller inneha eierandeler i andre selskaper dersom dette følger som en naturlig del av virksomheten. All forretningsmessig virksomhet av betydning skal skilles ut og utføres i egne selskaper.</p>
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra eiermelding
	Ingen spesielle føringer til selskapet er nevnt i kommunens eierskapsmelding
<p>Vurdering for planperioden 2016 - 2019: MOVAR IKS et veldrevet selskap. Vedrørende tidligere anbefalte forhold for kommunen har disse anbefalinger blitt fulgt opp. I tillegg til eierskapskontrollen i 2007 er det gjennomført en forvaltningsrevisjon 2013/14. med bakgrunn i disse to kontrollene anbefales ikke å gjennomføre eierskapskontroll i planperioden 2016 – 2019..</p> <p>Aktualitet: lav.</p>	

Østfold kommunerevisjon IKS

ØSTFOLD KOMMUNEREVISJON IKS	
Eierandel: 14 %	
Nøkkelpunkter	
<ul style="list-style-type: none">• Samfunnsøkonomisk formål/funksjon• Lovpålagt oppgave• God økonomi/egenkapital i selskapet• Non profitt selskap <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2011. Det ble ikke gitt anbefalinger til nødvendige tiltak i rapporten:</p> <p>Helhetsinntrykket av selskapet er at den er godt forvaltet, og driften er innen formålsparagrafen.</p>	<p>Østfold kommunerevisjon IKS er en interkommunal revisjonsordning som utfører revisjonstjenester for Fredrikstad, Halden, Hvaler, Moss, Rygge, Råde og Sarpsborg kommune. Selskapet reviderer også andre kommunale foretak og bedrifter.</p> <p>Selskapets oppdragsgivere er kontrollutvalgene i syv kommuner, som videre rapporterer til sine kommunestyre.</p> <p>Østfold kommunerevisjon IKS har 18 fast ansatte med tverrfaglig kompetanse; revisjonsfaglig, økonomisk, juridisk og samfunnsvitenskapelig utdanning, og med bred erfaring fra kommunal revisjon.</p> <p>Østfold kommunerevisjon IKS holder til i det gamle rådhuset på Rolvsøy.</p>
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra eiermelding
	Ingen spesielle føringer til selskapet er nevnt i kommunens eierskapsmelding
Vurdering for planperioden 2016 - 2019: Kommunens eiermelding gir ingen spesielle føringer for selskapet. Selskapet er nonprofit drevet. Gjennomført eierskapskontroll i 2011 avdekket ingen mangler og alle kontrollpunkter ble funnet tilfredsstillende. Helhetsinntrykket av selskapet er at det er profesjonelt driftet og at formål og drift er i samsvar. Det anbefales ikke å gjennomføre eierskapskontroll i planperioden 2016 – 2019.	
Aktualitet: lav	

Personalpartner AS

PERSONALPARTNER AS	
Eierandel: 52,7 %	MASVO AS ble registrert i Brønnøysundregisteret den 10.07 1990. Selskapet har i nyere tid skiftet navn til Personalpartner AS .
Nøkkelpunkter	
<ul style="list-style-type: none">• Samfunnsøkonomisk funksjon• God økonomi/egenkapital i selskapet• Gir ikke utbytte / overskudd skal bli i selskapet <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2009. Det ble ikke gitt spesielle anbefalinger til forbedringer i rapporten</p> <p>Helhetsinntrykket av selskapet er at den er godt driftet, og driften er innen formålsparagrafen.</p>	<p>Grunnlaget for registrering av selskapet som aksjeselskap var avviklingen av den tidligere kalt HVPU. Ansvar for tiltak og tjenester for mennesker med psykisk utviklingshemmede ble overført fra fylkeskommunen til kommuner. Selskapet eies av kommunene Moss, Rygge, Råde og Våler kommune. Selskapets virksomhet er rettet inn på følgende oppgaver og tjenester:</p> <ul style="list-style-type: none">• Montering og pakking av forskjellige produkter• Vaskeri.• Grøntservice (frukt og grønt)• Hjelpemidler.• Bruktmarked.• Kantinedrift• Opplæring og arbeidstrening <p>Bedriften får offentlig tilskudd (arbeidsmarkedsetaten) rundt 70 - 75 % av de totale driftsinntektene, samt egen inntjening ved salg av produkter som utgjør 25 – 30 % av driftsinntektene.</p>
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra eiermelding
	Ingen spesielle føringer til selskapet er nevnt i kommunens eierskapsmelding
Vurdering for planperioden 2016 - 2019: Selskapet har meget god økonomi og etter lov gis det ikke utbytte på overskudd. Gjennomført eierskapskontroll i 2009 avdekket ingen mangler og alle kontrollpunkter ble funnet tilfredsstillende. Helhetsinntrykket av selskapet er at det er profesjonelt driftet og at formål og drift er i samsvar. Det anbefales ikke å gjennomføre eierskapskontroll i planperioden 2016 – 2019.	
Aktualitet: lav	

ALARMSENTRAL BRANN ØST AS	
<p>Eierandel: 16,67 %</p>	<p>Alarmsentral Brann Øst AS er eid av følgende kommuner:</p>
Nøkkelpunkter	<p>MOVAR IKS (representerer kommunene Moss, Rygge, Råde, Våler og Vestby), Fredrikstad, Sarpsborg, Halden, Marker, Aremark, Eidsberg, Rakkestad, Skiptvet, Spydeberg, Askim, Trøgstad, Ski, Enebakk, Oppegård, Ås og Frogn</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsøkonomisk formål/funksjon • Lovpålagt oppgave • God økonomi/egenkapital i selskapet <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2014. Anbefalte forbedringer gitt i rapporten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mangler etikkreglement <p>Helhetsinntrykket av selskapet er at den er godt driftet, og driften er innen formålsparagrafen.</p>	<p>Selskapet ivaretar kommunens lovpålagte oppgaver etter brann- og eksplosjonsvernloven § 16 og dimensjoneringsforskriften § 4-5 om plikt til å følge opp nødmeldinger og meldinger om brann- og andre ulykker. Selskapet oppgaver kan deles inn i følgende to virksomheter:</p> <p><u>110-Tjenesten</u> Alarmsentral Brann Øst AS betjenes operativt av tjenestemenn og kvinner med lang erfaring og betydelig kompetanse innen brann og redning. Etter å ha mottatt melding om brann eller ulykke er selskapet ansvarlig for varsling av tilstrekkelig innsatsstyrke.</p> <p><u>Brannalarmovervåkning av næring- og offentlige objekter</u> I samarbeid med de lokale brannvesen tilbyr selskapet overvåkning av brannalarmanlegg fra næring- og offentlige bygg.</p>
	<p>Spesifikk vurdering/fokusområder fra eiermelding</p>
	<p>Er ikke nevnt spesifikk i eierskapsmeldingen da selskapet er et datterselskap til MOVAR IKS</p>
<p>Vurdering for planperioden 2016 - 2019: Selskapet har god økonomi. Selskapet leverer en lovpålagt oppgave. Gjennomført eierskapskontroll i 2014 avdekket ingen mangler og alle kontrollpunkter ble funnet tilfredsstillende. Helhetsinntrykket av selskapet er at det er profesjonelt driftet og at formål og drift er i samsvar. Vår anbefaling er at det ikke prioriterer eierskapskontroll i denne planperiode.</p> <p>Aktualitet: lav</p>	

Driftsassistansen i Østfold IKS

DRIFTSASSISTANSEN I ØSTFOLD IKS	
Eierandel: 9,71 %	Driftsassistansen i Østfold IKS (DaØ) er et interkommunalt selskap som eies av 18 kommuner i Østfold. DaØ fungerer som et kompetansesenter for kommunene innen VA-området. Selskapet ble opprettet som et interkommunalt samarbeid om avløp i 1997. Ordningen ble videreført som interkommunalt selskap (IKS) og stiftet den 24.02 2004.
Nøkkelpunkter	
<ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsøkonomisk formål/ funksjon • God økonomi/egenkapital i selskapet <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2013. Anbefalte forbedringer gitt i rapporten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At representantskapet vurderer selskapets formålsparagraf § 3 om denne skal endres slik at den gir klart uttrykk for eierens formål og ambisjoner med selskapet • Ved kjøp av revisjonstjeneste bør DaØ IKS legge samme praksis til grunn som sine eiere (kommunene). • Representantskapet bør behandle årsbudsjettet som eget sak <p>Helhetsinntrykket av selskapet er at den er godt driftet og selskapet har god økonomi</p>	<p>I henhold til selskapets nettside er formålet med driftsassistansen å bidra til bedre og mer stabil drift av avløpsanleggene. Dette skal blant annet skje gjennom rådgivning og teknisk assistanse. Problemkartlegging med vurdering, anbefaling av løsninger på ulike driftsproblemer og optimaliseringstiltak er viktige arbeidsfelt. En annen viktig funksjon er formidling av faglig informasjon og erfaringer mellom kommunene angående tekniske løsninger og utstyr.</p> <p>Driftsassistansen fungerer også som en faglig støttespiller for kommunene i forbindelse med bygging og rehabilitering av rense- og ledningsanlegg. Selskapet bistår også kommunene med gjennomføring av nye krav fra myndighetene. Gjennom bedre dokumentasjon om anleggenes drift, skal driftsassistansen bidra til bedre beslutningsgrunnlag for kommunene og statlige myndigheter. Kort sagt skal driftsassistansen fungere som et felles kompetanseorgan for kommunene innen transport og behandling av avløpsvann.</p>
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra eiermelding
:	Ingen spesielle føringer til selskapet er nevnt i kommunens eierskapsmelding
<p>Vurdering for planperioden 2016 - 2019: Selskapet har god økonomi. Nylig gjennomført eierskapskontroll i 2013 og det ble avdekket enkelte mangler. Helhetsinntrykket av selskapet er at den er godt driftet, og driften er innen formålsparagrafen. Vår anbefaling er at det ikke prioriterer eierskapskontroll i denne planperiode.</p> <p>Aktualitet: lav.</p>	

Inspiria AS

INSPIRIA AS	
Eierandel: 17 kommuner eier 5 % til sammen (Moss inkl.)	INSPIRIA science center AS har valgt en selskapsstruktur der nybygget eies av morselskapet INSPIRIA eiendom AS, mens driften av senteret skjer gjennom datterselskapet INSPIRIA science center AS. INSPIRIA eiendom eier også INSPIRIA utvikling AS, som eier og leier ut kontorseksjonen i bygget. INSPIRIA eiendom AS eies 47,5 % av Sarpsborg kommune, 47,5 % av Østfold fylkeskommune, og 5 % av øvrige Østfoldkommuner.
Nøkkelpunkter	
<ul style="list-style-type: none">• Samfunnsøkonomisk formål/funksjon• 3 driftsår• Anstrengt økonomi i selskapet, dårlig driftsresultat• Negativ egenkapital• Vært behov for kapitalinnsprøyting.• Østfold Fylkeskommune har gjennomført 2 forvaltningsrevisjonskontroller, siste i oktober i 2014. Revisjonen har fremmet ni punkter/tiltak til forbedring	INSPIRIA science center leverer i dag skoleprogrammer til elever og lærere ved grunntinn og videregående skole i Østfold. I august 2011 åpnet et nytt spektakulært vitensenter i eget nybygg på 6400 m2 ved E6 på Grålum i Sarpsborg. Med det nye senteret utvides dagens skoletilbud til et populærvitenskapelig opplevelsessenter for familie- og turistmarkedet, og en unik møte- og arrangementsarena.
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra eiermelding
	Ingen. Moss kommune sammen med andre 16 Østfoldkommuner gikk inn med 5 % eierandel etter at eiermeldingen ble vedtatt.
Vurdering for planperioden 2016 - 2019:	
Nystartet selskap – 3 driftsår. Moss kommune har en liten eierandel. Østfold fylkeskommune har nylig gjennomført forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll i 2014, og det ble anbefalt ni punkter til forbedringer for driftssituasjonen. Fylkestinget følger selskapet tett opp. Vår anbefaling er at Moss kommune ikke prioriterer eierskapskontroll for Inspiria AS i denne planperiode.	
Aktualitet: lav	

Østfold kontrollutvalgssekretariat (§ 27)

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT (§ 27)	
Eierandel: 20 %	Østfold kontrollutvalgssekretariat ble dannet 01.01 2005. Grunnlaget var at kommuneloven stilte krav til uavhengighet. Tidligere (før 2005) ble sekretariatsfunksjon ivaretatt av revisjonen.
Nøkkelpunkter	
<ul style="list-style-type: none">• Samfunnsmessig formål/funksjon• Eget juridisk rettssubjekt• Tjenesteproduksjon til selvkost	<p>ØKUS har 6 eiere (Fredrikstad, Sarpsborg, Moss, Rygge, Råde og Hvaler kommune). I tillegg kjøper Halden kommune sekretariatstjenester fra samarbeidet basert på avtale.</p> <p>Samarbeidet har 2 ansatte og holder til i Hancobygget i Glemmen gata 55 i Fredrikstad.</p> <p>Sekretariats oppgaver er:</p> <ul style="list-style-type: none">• Saksbehandle saker til kontrollutvalgene• Følge opp kontrollutvalgets vedtak• Videreformidle bestillinger og følge opp oppdrag• Utarbeide planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll• Bistå kontrollutvalgene ved valg av revisjonsordning• Sørge for profesjonell håndtering av kontrollutvalgets arkiver• Sørge for praktisk sekretariatsfunksjoner knyttet til møter i utvalgene.
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra eiermelding
	Ingen vurdering.
Vurdering for planperioden 2016 - 2019:	
<p>Det var ikke før i 2013 at samarbeid etter kommunelovens § 27 ble inntatt i kommunelovens § 80 (definerer hvem kontrollen omfatter). Det er ØKUS som gjennomfører eierskapskontroll på vegne av kontrollutvalget. Slik sett må eventuelt ØKR IKS gjennomføre eierskapskontrollen på vegne av kontrollutvalget. Det anbefales at en eierskapskontroll gjennomføres i planperioden.</p>	
Aktualitet: høy	

Østfold Interkommunale Utvalg mot Akutt forurensing (§ 27)

ØSTFOLD INTERKOMMUNALE UTVALG MOT AKUTT FORURENSING (§ 27)	
Eierandel: ukjent	mOSS kommune har siden 2001 vært deltagende kommune i interkommunalt utvalg mot akutt forurensing i Østfold.(IUA Østfold). IUA Østfold er organisert som et interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27.
Nøkkelpunkter	Kommunene har i følge forurensningsloven § 43 plikt til å sørge for nødvendig beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning som kan inntreffe eller medføre skadevirkninger i kommunen. Videre har kommunene plikt til å samarbeide regionalt om beredskap mot akutt forurensning. Slikt samarbeid kalles "Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning" (IUA). Utvalgene er etablert for å ivareta forurensning både fra olje og andre kjemikalier og dekker sjø, land og vassdrag. Utvalget er ansvarlig for driften av beredskapen og vil også lede aksjoner mot akutt forurensning innen regionen. IUA utfører de beredskapsmessige plikter for 18 deltakerkommuner i Østfold. Sekretariatet ligger hos Fredrikstad brann- og redningskorps. Til drift av samarbeidet betaler hver deltakerkommune et driftstilskudd som fastsettes hvert år av representantskapet.
Generelt: <ul style="list-style-type: none">• Samfunnsøkonomisk formål/funksjon• Lovpålagt oppgave• Samarbeidet ledes av et sekretariat (Fredrikstad brann- og redningskorps)	Spesifikk vurdering/fokusområder fra eiermelding
	IUA Østfold ivaretar kommunens lovpålagte oppgaver etter forurensningsloven § § 43 og 47. Kommunens formål med deltakelsen er av samfunnsmessig karakter.
Vurdering for planperioden 2016 - 2019: Samarbeid etter kommunelovens § 27 ble inntatt i kommunelovens § 80 (definerer hvem kontrollen omfatter) i 2013. Samarbeidet består av 18 kommuner. Det er tidligere ikke vært gjennomført eierskapskontroll av samarbeidet. Det anbefales at en eierskapskontroll gjennomføres i planperioden.	
Aktualitet: høy	